

13

KATSELUASENTOA

TOIMITTANUT KAISU TERVONEN

SUVI AUVINEN
CARMEN BALTZAR
SAARA HANNUS
IIDA SOFIA HIRVONEN
SILVIA HOSSEINI
VILLE HÄMÄLÄINEN
VEIKKA LAHTINEN
SINI MONONEN
PONTUS PUROKURU
TYTTI RANTANEN
MARIANNE SAVALLAMPI
JANNE SIIRONEN

MILTÄ TELEVISIO TUNTUU?

KOSMOS

13

KATSELUASENTOA

MILTÄ TELEVISIO TUNTUU? KOSMOS
TOIMITTANUT KAISU TERVONEN

Teos on saanut tukea WSOY:n kirjallisuussäätiöltä.

© Kaisu Tervonen ja Kosmos 2020

Tekstit kirjoittajien

Kansi: Tero Ahonen

ISBN 978-952-352-028-8

***KOSMOS**

Painettu EU:ssa.

Sisältö

	Esipuhe.....	7
Marianne Savallampi:	Paheiden laatikko.....	9
Carmen Baltzar:	Kuolema rakkauden saarella	21
Saara Hannus:	Kuka on se oikea?	33
Veikka Lahtinen:	Velkaantunut ihminen ja nälkäinen katsoja	45
Tytti Rantanen:	Tylsä televisio!	57
Janne Siironen:	Muukalaiset	71
Suvi Auvinen:	Poliittinen eläin	91
Iida Sofia Hirvonen:	Can't Have It All?	105
Ville Hämäläinen:	Punavuoren Don Draper.....	119
Silvia Hosseini:	Sarja kutsuu suremaan.....	137
Kaisu Tervonen:	Äiti on hullu	151
Sini Mononen:	Itkevä agentti.....	165
Pontus Purokuru:	Lepää rauhassa, televisio!	179

Esipuhe

”Tilastotieteilijät kertovat, että amerikkalaisessa keskivertotaloudessa televisiota katsotaan yli kuusi tuntia päivässä. [– –] En ole koskaan nähnyt amerikkalaista keskivertotaloutta. Paitsi televisiossa.”

Näin David Foster Wallace kirjoitti 1990-luvun alussa esseessään ”E Unibus Pluram: Television and the U.S. Fiction”. Hän käsitteli televisiota fiktiikirjoittajan inspiraation lähteenä.

Myös tämän kirjan 13 tekijälle televisio on toiminut innoittajana. Se on paikka, josta olemme kirjoittaneet väyliä maailmaan. Yksi meistä on päätenyt television kautta pohtimaan monogamiaa, toinen velkaa ja kolmas salaliitto-teorioita.

Esseemuoto jättää ajattelun näkyviin mutta näyttää myös tunteet. Olemme tunteneet television äärellä niin surua, syyllisyyttä kuin vilpittöntä ihailuakin. Olemme itkeneet Daniel Holdenin puolesta Rectify-sarjan äärellä ja tupakoineet kuin Sinkkuelämää-sarjan Carrie Bradshaw.

Kirjan kirjoittajat eivät ole keskivertokatsojia – ei kai kukaan ole – eikä tämä ole yhden sukupolven tv-suhde-tilitys. Meitä yhdistää moni asia, mutta emme ole keske-

nämme kaikesta samaa mieltä. Siksi 13 erilaista katselu-asentoa.

David Foster Wallace nimesi esseensä *E Unibus Pluram*, jonka voisi kääntää ”yhdestä moni”. Se on väännös Yhdysvaltojen vaakunan fraasista *E Pluribus Unum*, ”monesta yksi”. Ehkä hän tarkoitti esseensä nimellä television tarjoamaa yhtenäisyyden ideaalia, joka kuitenkin hajoaa ruutujen äärellä päivystävien katsojien moninaisuudeksi.

Televisiokin on tosin sitten 90-luvun moninaistunut ja pirstaloitunut. Internet on sekä muuttanut television katselutapoja että haastanut koko välineen. Nykyään fraasin voisikin jatkokehittää leikkilatinan muotoon *E Pluribus Pluram*, ”monesta moni” (vaikka valtaosa television katse-
lusta on toki edelleen lineaarisen lähetyksen ja perinteisen vastaanottimen kautta tapahtuvaa tuijottamista).

Niin tai näin, olemme television kautta päätyneet ensin lukuun 13 ja sitten taas lukuun yksi. Moninaiset tv-virrat, 13 katsojaa ja yksi kirja.

Kaisu Tervonen,
Helsingissä maaliskuussa 2020

Paheiden laatikko

Tositelevision nousu ja eksploitaatio

Jotkut ehkä muistavat vuosituhanen vaihteessa televisiosta näytetyn kauhu-/scifisarjan *The Hunger*. Katsoimme sitä lukiokavereiden kanssa öisin, kun sitä sai näyttää. Vahvasti *Hämärän Rajamailla* -hengessä tehdyssä antologiasarjassa yliluonnolliset hahmot (erityisesti vampyyrit) vainosivat päähenkilöitä.

Minulle sarja edustaa ennen kaikkea jotain, mitä televisio ei oikeastaan enää tarjoa: ohjelmia, joiden painotus on vahvasti erotiikassa. Vaikka ysärillä oli pääsy ainakin VHS-kaseteilla olevaan pornoon ja pornokaapelikanaviin, epäilen, että kynnyks katsoa kovaa pornoa perheen olohuoneen telkkarista oli vähän liikaa suurimmalle osalle perheellisistä. Ratkaisu: televisiosta myöhään illalla lasten jomentyä nukkumaan tulevat pehmopornosarjat.

The Hunger oli viimeisiä pehmopornosarjoja, joita muistan katsoneeni ennen kuin internet teki pääsyn kovaan pornoon niin helpoksi, ettei taiteellisiksi verhoiltujen eroottisten sarjojen tekeminen televisioon enää ollut kannattavaa. Sen ainakin uskon olevan syy, miksi kyseisiä sarjoja ei enää tehdä. Pornografisen sisällön kadotessa

televisiosta olen miettinyt, tarkoittaako se, että television nykyinen sisältö on jotenkin siistimpää ja viattomampaa? Onko television katsominen enää paheellista?

*

Niin pitkään kun muistan, on televisiolla ollut eri tavoin paheellinen maine ja sen vaikutuksen on väitetty olevan vaaraksi. Lapsena peloteltiin, että television katsominen pilaa näön ja rappeuttaa yleiskunnon. Myöhemmin myös moraalilla pelottelu tuli vahvemmin mukaan. Televisiolla on huono vaikutus henkiseen kasvuun, ja se antaa vääränlaisia roolimalleja. Olen silti aina katsonut paljon televisiota. Lapsena tämä johti välillä televisiokielttoon.

Kun perheemme muutti Yhdysvaltoihin 90-luvun alussa ollessani kuusivuotias, oli paikallinen tv-tarjonta parasta, mitä tiesin. Katsoin televisiota lopulta niin paljon, että vanhempani huolestuivat eivätkä enää päästäneet television eteen. En kuitenkaan ajatellut luovuttaa niin helpolla. Koska kiello koski vain television edessä olemista, muiden katsoessa ohjelmia sohvalta siirryin itse katsomaan niitä kylpyammeesta, josta television näki sopivasti vessan peilin kautta heijastuneena. Valitettavasti tämä ei kovin pitkään jäänyt vanhemmiltani huomaamatta.

Oma kokemukseni on jälkikäteen ajateltuna vähän hämmentävä, kun nykyisin jokaisella lapsella tuntuu olevan tabletti tai älypuhelin kädessä. Mutta ehkä tämä on jälkikäteen projisoitua katkeruutta. Nyt vapaana aikuisena olen sitten jatkuvasti kiinni näytössä. Pahimmillaan ympärivuorokautisesti, sillä joskus olen havahtunut aamulla siihen, että olen nukahtanut Youtuben ääreen ja se pyörii automaattisen toiston takia vieläkin taustalla. Myön-

nän, että sen seurauksena alan olla huolissani keskittymiskyvystäni. Huomaan ajoittain yrittäväni tosielämässä kelata jotain tylsää hetkeä eteenpäin painamalla mielessäni kymmenen sekunnin kelausnappia, mutta mitään ei tapahdu.

Varmasti isoin muutos nykyisessä television katselussa on, ettei sitä katsota enää televisiosta. Itselläni televisio-laitte on käytössä suunnilleen kerran vuodessa, kun haluan katsoa *Euroviisut* suorana. Se, että iso osa meistä katsojista ei katso televisiota vaan suoratoistopalveluita, tarkoittaa, ettei televisiotarjonta ole enää samalla tavalla koko kansan viihdettä tai sukupolvikokemus. Pakotin itseni kerran katsomaan *Putousta*, mutta silloinkin vain siksi, että pystyin edes jotenkin osallistumaan keskusteluun silloisen työpaikkani kahvihuoneessa.

*

Television sisältö vaikuttaa nykyisin aika harmittomalta, mitä tulee fyysisellä väkivallalla retostelevan tai pornografisen kuvaston esittämiseen. Pehmopornon mukana myös iso osa väkivaltaviihdestä tuntuu siirtyneen muualle, todennäköisesti videopeleihin, ja sen mukana iso osa moraalipaniikista. Mutta vaikka televisio olisi siirtynyt näennäisesti harmittomampaan suuntaan, ei sen sisältö ole vähemmän raflavaa.

Se, miten televisio tuottaa viihdearvoa, on kuitenkin muuttunut. Väitän, että tositelevisiion nousun myötä sisällön viihdearvosta iso osa perustuu seksin ja väkivallan sijaan sen tarkastelemien yksilöiden emotionaaliseen ja henkiseen eksploitaatioon. Tämä saavutetaan joko nolauksella tai muuten yrityksillä saada irti mahdollisimman iso emotionaalinen reaktio katsojalle.

Tämän toteaminen ei varmaankaan tule monelle suurena yllätyksenä. Itseäni kuitenkin kiinnostaa tarkastella, mitä seurauksia käänne visuaalisesta eksploitaatiosta tosi-tlevision henkiseen eksploitaatioon on tuottanut käytännössä. Voidaanko esimerkiksi sanoa, että televisio ei enää normalisoi väkivaltaa? Todennäköisesti päinvastoin, jos huomioidaan, että emotionaalinen väkivalta on silti väkivaltaa. Lisäksi väkivallan käsityksen hämärtyminen myötä myös kynnyksien väkivaltaisen sisällön tuottamiseen madaltuu: henkisesti väkivaltaista sisältöä katsotaan helposti läpi sormien. Tältä kannalta uskon, että televisio on väkivaltaisempi kuin koskaan. Väkivallasta vain harvemmin puhutaan tositelevision yhteydessä. Useammin paheksunta kohdistuu ”turhien julkkisten” tuottamiseen, yksityisyyden loukkaamiseen sekä epäterveellisiksi ja itsekkäiksi todettujen elämäntapojen edistämiseen. Näitä ei myöskään yhdistetä väkivaltaan, sillä niiden ei ajatella olevan yhteiskunnan tuottamia ongelmia vaan jotain, mistä yksilö on lopulta itse vastuussa.

*

Iso osa tositelevisiosta on niin sanottua sosiaalipornoa. Se tarkoittaa, että monien sarjojen kohdalla konsepti on heikossa asemassa olevien ihmisryhmien kärsimysten seuraaminen. Sellaisia ovat esimerkiksi mieleltään sairaat, kuten *Himohamstraajat*-sarjassa, jossa seurataan pakkomielleisestä hamstraamisesta eli tavaroiden keräämisestä kärsivien elämää. Näille ihmisille tavarasta luopumisen ajatus aiheuttaa kipua, vaikka samaan aikaan koti olisi niin täynnä, ettei siellä enää pysty liikkumaan. Lisäksi ovat muutoin terveysongelmaiset, kuten TLC:n

Hengenvaarallisesti lihavassa, jossa seurataan huomattavasta ylipainosta kärsiviä ihmisiä ja heidän yritystään päästä mahalaukun ohitusleikkaukseen. Sarjaa leimavat useat kuolemantapaukset ja eksploitaation tiivistymisen punnitustilanteiden ympärille. Lisäksi sisältö on usein erittäin graafista leikkausten ja hoidon näyttämisen osalta.

Sosiaalipornoksi laskemiani sarjoja yhdistää epäily siitä, kuinka vapaaehtoisesti ohjelmaan on lähdetty mukaan tai kuinka helppoa sen keskeyttäminen osallistujille on. Hoidon saaminen kun oletettavasti edellyttää ohjelmaan sitoutumista. Lisäksi tuotantoyhtiötä saattaa auttamisen sijaan houkuttaa laittaa osallistujat mahdollisimman kivuliaisiin tilanteisiin, jotta irti saadaan mahdollisimman iso tunnereaktio. Pitäisikö katsojaan sitten iskeä syyllisyys, ottaahan tämä tietyllä tavalla osaa eksploitaatioon?

Ehkä keskeistä on, että tositelevision ei oikeasti koeta olevan todellista. On hyväksytty totuus, että yhä useampi muka tosielämään keskittyvä sarja on pitkälle käsikirjoitettua. Tämä ehkä osaltaan auttaa katsojaa ottamaan etäisyyttä todistamaansa eksploitaatioon. Myös tilanteiden kaukaisuus katsojan omaan elämään vähentää siihen tosissaan suhtautumista. Esimerkiksi *Hamstraajien* kohdalla on vaikea ottaa vakavasti, kun todistaa jonkun joutuvan paniikkiin siitä, että rikkoutunut paita, homeinen pahvi tai vanha sanomalehti saatetaan heittää pois.

Kyseisten sarjojen retoriikka on usein myös varsin syyllistävää, "itseään niskasta kiinni" -henkistä. Julkista nöyryyttämistä on helpompi perustella, jos annetaan ymmärtää, että ongelmat ovat itse aiheutettuja sen sijaan, että taustalla olisi laajempia sosiaalisia ja taloudellisia ongelmia, jotka eivät ole täysin yksilön käsissä. Hyvä esi-

merkki on yhteiskunnan suhtautuminen liikalihavuuteen: sitä ei ajatella vakavasti otettavana sairautena tai addiktion seurauksena, vaikka siitä voi sellainen muodostua.

Sarjojen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kannalta on ongelmallista, kuinka ne osaltaan normalisoivat armottomuutta sosiaalisesti heikossa asemassa olevia kohtaan ja vähättelevät henkisen väkivallan vaikutusta.

*

Heikoimpien kärsimysten ohella iso osa nykyisestä tosi-televisiosta tuntuu pyörivän jonkinlaisten yhteiskuntanormien, pääasiassa heteroseksuaalisen monogamian sekä siihen liittyvien sukupuolistereotyyppioiden, ylläpidon ympärillä. Vuodesta toiseen katsomme, kun jotkut menevät sokkona naimisiin, miten ankeita häitä ihmiset järjestävät ja kenet sinkku valitsee näennäisesti kumppanikseen joukosta lähes identtisiä nais-/miesehdoikkaita. Tai mitä, jos laitetaan kasa nuoria sinkkuja rannalle. Jotain ehkä tapahuu.

Tämän kuvittelisi olevan vähemmän eksploitiivista, sillä osallistujien on täytynyt hakeutua sarjaan, todennäköisimmin helpon julkisuuden toivossa. Konseptit on kuitenkin rakennettu niin, että katsojan on edes jollain tasolla hyväksyttävä vallitsevia yhteiskuntanormeja saadakseen ohjelmasta jotain irti. Normit ja niiden edistämisen taas voi tulkita väkivallaksi, jos normeilla tarkoitetaan painetta sopeutua sosiaaliin odotuksiin ja valtakulttuurin sorto-oon vähemmistöjä kohtaan. Voidaan tulkita, että sarjojen varsinainen konsepti onkin seurata tiukkojen normien ja mahdottomien ideaalien tavoittelusta johtuvaa kärsimystä, mikä on osaltaan eksploitaatiota.

Ajattelen näin varsinkin monien hääsarjojen kohdalla. Suhtautumiseni useimpiin hääsarjoihin voisi tiivistää siten, että katson niitä mutta samalla tunnen oloni loukatuksi feministinä ja ihmisenä. En ymmärrä, miksi kukaan haluaisi osaltaan ylläpitää täysin keinotekoisia hääteollisuutta, joka on pääosin vain tehokkaan markkinointikampanjan tulosta. Samalla epäilen, että viihdyttävyyds tulee juuri koko homman absurdiudesta.

Parhaiten tätä kuvaa TLC:n *Tahdon morsiuspuvun!* ja sen lukuisat eri versiot. Sarjassa morsian ja puoli sukua raahataan häämekkokauppaan tekemään elämää suurempaa päätöstä täydellisestä mekosta, josta kaikilla on eri mielikuva. Seuraa riitelyä valkoisen eri sävyistä, röhelöiden mauttomuudesta, käytetään täysin tarpeeton summa rahaa, ja lopulta kukaan ei muista koko mekkoa häitä seuraavana päivänä.

Koko ruljanssin hämmentävyys tiivistyy hyvin myös *Häähullut*-sarjassa, jossa morsian vetää hääpäivänä rai-varit, kun kirkkoon vievä limusiini onkin musta eikä valkoinen. Tai valittaa, kun morsiusneidot hengittävät liikaa morsiamen ilmaa. Sulhanen korkeintaan vilahtaa ohjelmassa, mutta tämän henkilöllisyys vaikuttaa muutenkin morsiamelle toissijaiselta.

Sulhanen puolestaan ei säästy *Häät sulhasen tapaan*-ohjelmassa. Nimensä mukaisesti hänen järjestelyt jätetään täysin heteromiehen vastuulle. Mielettömät! Tuloksena sulhanen tyhjöpäisine kavereineen istuu sohvalla kittaamassa kaljaa ihmetellen, miten he ovat tähän joutuneet, samalla kun morsian ystävineen kiertää kaupoissa itkeskelemässä haluamiensa sisustusten ja asujen äärellä, joita hän ei kuitenkaan tule saamaan, sillä sulhanen on idiotti. Viha sulhasta ja hänen typeriä päätöksiä kohtaan

vaikuttaa niin häkellyttävän aidolta, että usein olen yllätynyt, kun häät kuitenkin toteutuvat. On laajalle levinnyt huhu, että tuotantotiimi yrittää saada sulhaset ylipuhuttua toteuttamaan kaikkein kamalimmat konseptihäät. Viihde tulee sitten myötähäpeästä, kun sulhanen tosissaan poh-tii, voisiko häät kuitenkin järjestää lähipubissa tai futis-kentällä. Parhaiten muistan Las Vegas -teemahäät, joiden hääsali toi mieleen lähinnä strippibaarin, mitä palkatut puolialastomat showtanssijat eivät auttaneet. Ei ehkä se unelmien perhejuhla mutta äärettömän viihdyttävää.

Normeista eniten ihmettelen juuri heteroseksuaalisen monogamian kaikenkattavuutta. Oletan, että hetero-normi on tarpeen, että pystytään parhaiten rakentamaan mustasukkaisuudelle ja sukupuolistereotyyioille perustu-via juonikuvioita. Nähdäkseni televisiossa on kaksi valta-virtaan läpilyönyttä queer-tosi-tv-sarjaa: Emmy-palkintoja kahmiva *RuPaul's Drag Race*, jossa etsitään uusinta drag queen -tähteä, ja Netflixin uudelleen henkiin herättämä *Sillä silmällä*, jossa heteroille tehdään muodonmuutoksia.

Molemmat sarjat osaltaan edistävät queer-representaatiota mediassa mutta ovat myös ongelmallisia. *Sillä silmällä* pohjautuu vahvasti stereotypiaan muoti- ja sisustustietoi-sista keskiluokkaisista homoista, jotka ovat ennen kaikkea ihanteellisia kuluttajia. Muotiloistoa edustaa myös *Drag Race*, jota voi kiittää dragin tuomisesta suuren yleisön tie-toisuuteen, niin hyvässä kuin pahassa. On esitetty, että sar-jan myötä drag on jo niin suosittua, että se ei enää edusta alakulttuurista tai aja sen arvoja. Sarjaa on myös jo pitkään kritisoitu representaation rajallisuudesta, varsinkin mitä tulee sukupuolen moninaisuuteen. Vasta viime vuosina kisaan ovat saaneet osallistua myös trans- ja muunsuku-puoliset kilpailijat, joiden osuus on kuitenkin ollut hyvin

vähäinen. Sarja ei myöskään ole toistaiseksi hyväksynyt yhtään drag king -kilpailijaa.

Vaikuttaa siltä, että myös queer-sarjojen kohtalona on tavalla tai toisella perustua stereotypioihin oikeuttaakseen olemassaolonsa. Queer-teemaisia deittisarjoja toki on myös, mutta ne eivät ole päässeet kovin vahvasti valtavirtaan. Ehkä hyvä niin, sillä yhtä laadukasta sarjaa kohtaa tuntuu olevan monta todella hirveää konseptia. Esimerkkinä *Playing It Straight*, jossa sinkkunainen saa tehtäväkseen selvittää, kuka sulhasehdokkaista on hetero ja kuka ei. On pakko mainita myös saman sarjan hollantilainen versio, *Herken De Homo*, eli kirjaimellisesti ”Tunnista homo”.

*

Joskus tositelevision yleisesti ajatellaan menneen liian pitkälle. Paheksutuimpien joukossa ovat taaperoiden ja pienten lasten kauneuskilpailuja seuraava TLC:n *Toddlers & Tiaras* sekä sen spin-off-sarja, lapsimissi Alana ”Honey Boo Boo” Thompsonia ja hänen perhettään seuraava *Täältä tulee Honey Boo Boo*. Siinä missä *Toddlers & Tiaras* aiheutti moraalipaniikkia lasten seksuaalisoinnista, herätti *Honey Boo Boo* keskustelua koko yhteiskunnan moraalirappion tilasta.

South Park -satiirianimaatio käsitteli sarjaa vuonna 2012 julkaistussa jaksossa ”Raising the Bar”. Siinä yhteiskuntamoraalin väitettiin *Honey Boo Boon* myötä menneen jo niin alas, että elokuvaohjaaja ja ympäristöaktivisti James Cameronin piti sukeltamalla lähteä etsimään uponnutta tasoa valtameren pohjasta. Jakso palkittiin Emmyllä parhaasta animoidusta sarjasta. *South Parkin* kritiikin kohteena ei kuitenkaan varsinaisesti ollut itse tositelevisio vaan passiiv-

vinen elämäntapa – roskaviihde, ylipainoisuus ja laiskuus – jota sen katsottiin edustavan. Ehkä maineelleen sopivasti *Honey Boo Boon* tekeminen lopetettiin vuonna 2014 tuotantoyhtiön vastalauseena sille, että Alanan äiti June alkoi seurustella vankilasta vapautuneen pedofilin kanssa. Raja tuli lopulta vastaan.

Samaan aikaan television aiheuttama moraalipaniikki tuntuu kuitenkin jäävän vuosi vuodelta yhä olemattomammaksi. Kenties tietty saturaatiopiste on jo saavutettu, eikä tositelevisiolla enää saa kovin helposti kohua aikaan. Katsojat ovat jo tottuneet tiettyyn tasoon paheksuntaa, eikä kokemus parane rajumpien konseptien myötä.

Roskatelevision katsominen tuntuu vakiinnuttaneen maineensa, jos ei suositeltavana niin kuitenkin varsin pienenä paheena. Television tarjoama eksploitaatio antaa mahdollisuuden tuntea moraalista ylemmydentunnetta ja paheksua ruuduilla törttöileviä ihmisiä, ilman että se aiheuttaa seurauksia omassa elämässä.

Oma lukunsa on itsensä ironisiin katsojiin kokeva joukko – joihin myös itse myönnän välillä kuuluvani – jotka tiedostavat katsomiensa ohjelmien ongelmat ja joilla katsomiskokemuksen muodostaa niiden analysoiminen. Tämäkin toisaalta sataa vain tuotantoyhtiöiden laariin, sillä katsojaluvuissa ei erotella yksilöitä ironisiin ja ei-ironisiin. Onko siis vastuu sittenkin meidän katsojien? Pitäisikö meidän olla enemmän tietoisia kuluttamastamme viihteestä? Samoin kuin pornosta menee ilo, jos sitä miettii liian syvällisesti, niin ehkä myös tositelevisiion viihdyttävyyys laskee, jos katsoja asettaa itsensä liian korkealle moraalille jalustalle. Tämä kuitenkin pätee vain, jos uskomme, että tositelevisio on pääasiassa viihdettä ja yhteiskunnallisen vaikutuksen ulkopuolella.

Suurin osa tositelevisiön kritiikistä on tietynlaista teko-
paheksuntaa. Rakastamme vihata tositelevisiota. Tämä
ehkä entisestään hämärtää kykyämme tarkastella sitä
objektiivisesti. Lisäksi tunnetusti vain tylsät ihmiset ja
feministit jaksavat suuttua viihteestä. Televisiön merki-
tyksen yleinen sivuuttaminen on joka tapauksessa outoa.
Nimittäin parempi omien katsomistapojen tiedostami-
nen ja siihen rohkaisu oletettavasti osaltaan edistäisivät
parempaa yhteiskunnallista valveutuneisuutta tai ainakin
vähemmän laiskoja ohjelmakonsepteja. Vaikka itse olen
sen verran menetetty tapaus, että pysyn varmaan kiinni
ruudussa riippumatta siitä, miten asiat kehittyvät.

”OLENKO VAARASSA, KUN ANTAUDUN NOPEAN NAUTINNON PERÄSSÄ OHJELMAVIRRRAN PYÖRTEISIIN?”

Televisio ei ole enää monoliitti ydinperheen kodin nurkassa. Se on yhtäältä ahtaita yhteiskuntanormeja, eksploitaatiota ja näennäistä vapautta tyrkyttävä media. Toisaalta se opettaa lapsille aktivismia ja tarjoaa paikan surulle sekä ristiriitaisille äitikuville. Se on tylsä mutta täynnä tunnetta.

13 katseluasentoa on esseekokoelma, jossa tämän hetken kiinnostavimpiin kuuluvat kirjoittajat perkaavat ruudun äärellä kokemiaan tunteja. He kysyvät, ovatko suhderealityt yhtä suurta monogamiakampanjaa, ennakoiko Juhan af Grann salaliittoteorioiden ajan, glorifioiko Handmaid's Tale näennäistä valinnanvapautta - ja onko televisio pelkkä välivaihe mielikuvituksen historiassa.

KOSMOS

ISBN 978-952-352-028-8
84.2.07.22
Kansi: Tero Ahonen